

**UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
HUSITSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA
Katedra religionistiky**

Posudek vedoucího práce

Jméno studenta: Bc. Filip Němeček

Vedoucí: Mgr. Jiří Motl

Téma diplomové práce:

**Náboženská interpretace psychotického onemocnění: Jak rozumí
svému onemocnění křesťansky orientovaní pacienti?**

Práce se věnuje tématu vztahu duševní nemoci a náboženství, přičemž se zaměřuje zejména na náboženské interpretace psychotických onemocnění. Text je rozdělen do dvou částí.

Teoretická část

Tato část práce začíná pohledem do historie, přičemž odhaluje kořeny některých dnešních problémů. Autor zde rozebírá několik pasáží z Bible, které se vztahují k tématu duševní nemoci. V následující kapitole jsou představeny hlavní osobnosti, které se k tématu vyjadřovaly. Prostor je v textu věnován jak vědeckým, tak náboženským přístupům k tématu vztahu psychózy a náboženství.

Empirická část

Těžištěm textu je empirická část práce, tato část obsahuje tři obsáhlé kasuistiky, které byly vytvořeny prostřednictvím kombinace kvalitativních metod. Jde o výsledek pečlivé analýzy velkého množství výzkumných dat.

Student provedl rozsáhlý předvýzkum (pilotní rozhovory, které nebyly do práce zařazené, prováděl již před čtyřmi lety) a v průběhu let nasbíral množství praktických zkušeností (pracoval například jako dobrovolník v organizaci, která se věnuje péči o duševně nemocné), to se v jeho práci pozitivně odráží. Vzorek respondentů se postupně zúžil na 3 osoby, což umožnilo provést hlubší analýzu a důkladné konzultování jednotlivých tezí se samotnými respondentkami.

Interpretaci výzkumných dat student provádí opatrně a důsledně dbá na to, aby se s jeho závěry byly respondentky schopny ztotožnit. Eticky je výzkum dobře ošetřen, což umožnilo získat obsáhlý materiál zahrnující neobyčejně otevřené, intimní výpovědi. Autor si ve svých interpretacích zachovává respekt k vnitřnímu světu respondentek se snaží se ho pochopit „zevnitř“. Díky tomu byl vytvořen cenný materiál zpracovaný ve stylu Evy Syřišťové.

Hodnocení

Práce je přehledně členěná, teoretická část práce je spíše přehledová, přesto obsahuje několik pozoruhodných vhlédů, když například předkládá rozbor biblických příběhů z hlediska psychopatologie (např. „Z psychologického hlediska se účinek Hospodinova výroku mohl projevit jako katatonní stupor.“ s.11). V českém prostředí je také nově představená koncepce duševní nemoci jako přechodového rituálu.

Student se místy ocitá na poli pastorální psychologie, ale své teologické vstupy dobře „uzávorkovává“. Autor v tomto směru provádí poctivou sebereflexi. Interpretace dat je místy intuitivní, ale vše bylo zpětně ověřováno u respondentek, zda tomu tak opravdu rozumí.

Empirická část je zpracována důsledně, student prostudoval dostupnou česku i zahraniční literaturu. Metodologie výzkumu je vhodně zvolená, výběr výzkumného vzorku je vyhovující, výzkumných dat student nasbíral dostatečně

množství (mohutnost materiálu však někdy působí nepřehledně), jejich analýzu provedl citlivě. Zvláště poutavá je interpretace obrazů jedné z respondentek. Autor zohlednil limity své práce. Po formální stránce práce vyhovuje.

Celkové hodnocení

Práce je pečlivě zpracovaná, cíle výzkumu byly naplněny, empirická část je svou kvalitou na velmi dobré úrovni. Práci doporučuji k obhajobě s hodnocením: výborně (1).

Mgr. Jiří Motl